

Proiect

STRATEGIA NAȚIONALĂ
PRIVIND PROTECȚIA INFRASTRUCTURILOR CRITICE

Conținut/Cuprins

1. Argument/Introducere
2. Contextul general internațional
3. Situația actuală și cadrul normativ existent în România
4. Vulnerabilități, factori de risc și amenințări în domeniul protecției infrastructurilor critice
5. Scop și obiective strategice
6. Principiile realizării protecției infrastructurilor critice
7. Direcții de acțiune, modalități de realizare și rezultate pe termen scurt și mediu
8. Implicații financiare
9. Proceduri/Mecanisme de implementare, monitorizare și evaluare

1.ARGUMENT/INTRODUCERE

Dezvoltarea economico-socială determinată, la nivel mondial, de progresul tehnologic accelerat și manifestarea tot mai pregnantă a globalizării și integrării au relevat interdependența puternică și interacțiunea sistemelor ce asigură securitatea și bunăstarea societății umane. Necesitatea interconexării sistemelor, în strânsă corelație cu tendința macroeconomică de eliminare a barierelor administrative și de acces pe noile piețe emergente, concomitent cu integrarea rețelelor de infrastructuri, determină evoluții în planul securității și stabilității în plan global.

În prezent protecția infrastructurilor critice este asigurată prin grija administratorilor elementelor critice de infrastructură și a autorităților naționale, în părțile care îi privesc. Inexistența unui cadru strategic de dezvoltare a mecanismelor necesare protecției infrastructurilor critice poate genera paralelisme, ineficiență sau chiar situații conflictuale cu implicații asupra intereselor naționale și obiectivelor fixate în cadrul Directivei 2008/114/CE privind identificarea și desemnarea infrastructurilor critice europene și evaluarea necesității de îmbunătățire a protecției acestora.

În legislația națională, infrastructura critică națională este definită ca fiind un element, un sistem sau o componentă a acestuia, aflat pe teritoriul național, care este esențial pentru menținerea funcțiilor vitale ale societății, a sănătății, siguranței, securității, bunăstării sociale sau economice a persoanelor, și a cărui perturbare sau distrugere ar avea un impact semnificativ la nivel național ca urmare a incapacității de a menține respectivele funcții;

În acest context a apărut necesitatea elaborării Strategiei naționale de protecție a infrastructurilor critice, care este un document-cadru pentru pregătirea și adoptarea unor măsuri și acțiuni specifice având ca scop reducerea, pe termen mediu și lung, a impactului produs de manifestarea factorilor de risc specifici asupra infrastructurilor critice, la nivel național și regional.

Strategia națională de protecție a infrastructurilor critice a fost elaborată în concordanță cu prevederile Strategiei naționale de apărare a României, ale Cartei albe a securității și apărării naționale și a delimitărilor conceptuale instituționale în domeniu atât de la nivel național cât și internațional, stabilind astfel politicile și direcțiile de acțiune din domeniu, necesare dezvoltării și completării cadrului normativ național.

2. CONTEXTUL GENERAL INTERNAȚIONAL

În contextul internațional actual, evoluțiile - inclusiv cele cu un grad ridicat de imprevizibilitate - și dimensiunea vulnerabilităților și riscurilor la adresa infrastructurilor critice, corelate cu efectele ce pot fi aduse prin intervenția agresivă sau chiar de ordin tehnologic asupra acestora, pot genera importante stări de insecuritate, cu impact semnificativ pe termen mediu și lung.

Mai mult, interconexiunile transnaționale ale infrastructurilor și sfera de manifestare a riscurilor, ce au împrumutat elementele de reprezentare și evoluție configurate de procesul de globalizare, prefigurează premise de perpetuare, prin „rezonanță”, a riscurilor la adresa infrastructurilor critice și permite extinderea „în

sistem cascadă", pe spațiul altor state, a efectelor agresiunii asupra unor sisteme sau procese.

Fenomenul globalizării, odată cu avantajele și transformările pozitive ce le aduce la nivel internațional, dă posibilitatea propagării rapide, la scară planetară, a amenințărilor directe la adresa securității tuturor. La încercările de globalizare a insecurității trebuie să se răspundă prin măsuri ferme de blocare și eliminare a amenințărilor prezente și pericolelor viitoare precum și instituirea unui sistem de globalizare a securității.

Direct proporțional cu efectele manifestării fenomenului de globalizare, riscurile și amenințările la adresa obiectivelor vitale pentru funcționarea componentelor statale, individual sau integrat într-un sistem, dar și a organismelor/organizațiilor mondiale, au căpătat noi valențe, cu dinamică ridicată și grad de intensitate crescut, fapt ce a condus la necesitatea segregării și diseminării conceptului de infrastructură critică. Pornind de la caracteristicile de bază ale infrastructurilor critice, elementul de criticitate al stabilității acestora, inclusiv în context transfrontalier, a căpătat noi conotații în planul strategiilor naționale/transnaționale.

Totodată, complexitatea protecției infrastructurilor critice, conexată rolului asimilat vitalității în planul stabilității și securității - indicator al cărui coeficient de amplificare este potențat de importanța sistemului deservit -, a generat corelarea concretă a strategiilor inițiate la nivelul statelor, dar și al marilor alianțe, la necesitățile de identificare și creștere a gradului de siguranță a acestora, atât ca elemente reactive la amenințări, dar și ca vector purtător al agresiunilor interne/externe.

Conexiunile dintre funcționalitatea și viabilitatea infrastructurilor critice și elementele fundamentale ale vieții economico-sociale, politice și militare ale unui stat, alianțe etc. consolidează semnificativ liantul dintre elementul de securitate și rolul sistemelor de infrastructuri în exprimarea necesităților și promovarea intereselor naționale, indiferent de configurația contextuală.

În ultimii ani, pe fondul producerii actelor teroriste, pe de o parte, cât și al întreruperii deliberate a furnizării de materii energetice la nivelul unor state, al producerii unor accidente tehnologice datorate greșelilor umane în exploatare sau al efectelor unor dezastr/calamități naturale, pe de altă parte, care au scos în evidență vulnerabilitatea unor infrastructuri critice naționale, statele membre ale Uniunii Europene au întreprins acțiuni ferme în direcția stabilirii unui limbaj și a unui mod de acțiune comun în vederea protejării obiectivelor lor de valoare strategică.

În luna iunie a anului 2004, Consiliul European a solicitat pregătirea unei strategii globale pentru protecția infrastructurilor critice. Răspunzând acestei solicitări, Comisia a adoptat, la 20 octombrie 2004, *Comunicarea privind protecția infrastructurilor critice în cadrul luptei împotriva terorismului*, care prezintă propuneri privind modalitățile de îmbunătățire, la nivel european, a prevenirii atacurilor teroriste asupra infrastructurilor critice, a pregătirii împotriva atacurilor respective și a reacției la acestea.

La 17 noiembrie 2005, Comisia a adoptat *Carta verde privind programul european de protecție a infrastructurilor critice* care a expus o serie de opțiuni privind instituirea programului și a Rețelei de alertă privind infrastructurile critice. Reacțiile la acest document au evidențiat valoarea adăugată a unui cadru comunitar în materie de protecție a infrastructurilor critice. A fost recunoscută necesitatea de a spori capacitatea de protecție a infrastructurilor critice în Europa și de a ajuta la reducerea

punctelor vulnerabile ale acestor infrastructuri și evidențiată importanța principiilor fundamentale de subsidiaritate, proporționalitate și complementaritate, precum și a dialogului cu părțile interesate.

În luna decembrie a anului 2005, Consiliul Justiției și Afacerilor Interne a invitat Comisia să prezinte o propunere pentru un *Program European privind Protecția Infrastructurilor Critice (PEPIC)* și a decis că acesta ar trebui să se bazeze pe o abordare care să acopere toate riscurile, acordând prioritate amenințării teroriste. Conform acestei abordări, calamitățile provocate de om, cele naturale, precum și amenințările tehnologice ar trebui luate în considerare în procesul de protecție a infrastructurilor critice, acordându-se totuși prioritate luptei împotriva terorismului.

În aprilie 2007, Consiliul a adoptat concluziile cu privire la PEPIC, în care a reiterat faptul că statelor membre le revine responsabilitatea finală de a gestiona măsurile de protecție a infrastructurilor critice din interiorul frontierelor naționale, salutând în același timp eforturile Comisiei de a elabora o procedură europeană pentru identificarea și desemnarea infrastructurilor critice europene și evaluarea nevoii de îmbunătățire a protecției acestora.

Comunitatea europeană acceptă, așadar, fără rezerve, faptul că sfera protecției infrastructurilor critice, în contextul globalizării, nu mai ține cont de granițele naționale și implică eforturi comune în sensul identificării și evaluării oricăror puncte vulnerabile ale acestora, ce pot constitui „ținte” ori noduri importante de reflexie a amenințărilor la adresa securității micro și macro-regionale.

În concluzie, climatul de stabilitate și securitate este strâns corelat și determinat de buna funcționare a rețelelor de infrastructuri critice, necesitatea protecției acestora fiind condiție esențială pentru evitarea perturbării grave a viabilității societății, inclusiv ca element reactiv la orice gen de amenințări sau agresiuni, în special, legate de scopuri, mai mult sau mai puțin declarate, de ordin economic și social.

3. SITUAȚIA ACTUALĂ ȘI CADRUL NORMATIV EXISTENT ÎN ROMÂNIA

Evoluția amenințărilor la nivel global, corelată cu statutul politico-militar și economic actual al României în cadrul Alianței Nord - Atlantice și Uniunii Europene, au determinat translatarea potențialilor factori de risc și asupra infrastructurilor naționale asimilabile celor critice, mai ales, în contextul rolului jucat de țara noastră în asigurarea climatului de stabilitate și securitate regională, cu accent, în zona bazinului Mării Negre.

Astfel, perspectiva manifestării unor potențiale amenințări au determinat abordări strategice, instituționale și funcționale într-un sistem integrat al problematicii protecției infrastructurilor critice naționale.

Având în vedere dependența mare față de serviciile oferite de infrastructurile critice, societatea a devenit foarte vulnerabilă. Această vulnerabilitate a crescut nu doar ca urmare a riscurilor și amenințărilor externe, ci și din cauza interdependențelor dintre diferitele infrastructuri din interiorul sistemelor relevante, iar perturbările/întreruperile pot determina pagube imense pentru economia națională.

În materia protecției infrastructurilor critice, efortul statului și al societății trebuie direcționat, în principal, pe două mari categorii de amenințări: cea teroristă și

cea generată de dezastre/calamități naturale, ce au un impact tot mai mare asupra infrastructurii considerată critică.

4. VULNERABILITĂȚI, FACTORI DE RISC ȘI AMENINȚĂRI ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI INFRASTRUCTURILOR CRITICE

Mediul de securitate actual este caracterizat de mutații semnificative atât în privința relevanței actorilor regionali și globali, a caracteristicilor mediului de derulare a înfruntărilor, cât și a obiectivelor. Astfel, motivațiile tradiționale cum ar fi câștigarea de teritorii sau resurse vitale își schimbă sensul și sunt completate cu altele noi, cum ar fi cucerirea de piețe de desfacere sau protecția mediului. În acest context, au avut loc mutații și în strategiile de promovare a intereselor, care fixează ca obiective neutralizarea unor elemente ale infrastructurii critice ale competitorilor în locul disipării efortului pentru neutralizarea în ansamblu a competitorului.

Pornind de la accepțiunile date - în Doctrina națională a informațiilor pentru securitate - conceptelor de „vulnerabilități”, „factori de risc”, „amenințări”, „stări de pericol” și „agresiuni”, acestea pot fi definite, din perspectiva infrastructurilor critice, astfel:

Vulnerabilități - stări de fapt, procese și fenomene ce diminuează capacitatea de reacție a infrastructurilor critice la riscurile existente ori potențiale sau ce favorizează apariția și dezvoltarea lor, cu consecințe în planul funcționalității și utilității.

Necunoașterea sau gestionarea defectuoasă a vulnerabilităților poate genera factori de risc, amenințări sau stări de pericol la adresa obiectivelor, valorilor, intereselor și necesităților naționale subsumate infrastructurilor critice.

Factori de risc - situații, împrejurări, elemente, condiții sau conjuncturi interne și externe, uneori dublate și de acțiune, ce determină sau favorizează materializarea unei amenințări la adresa infrastructurilor critice, în funcție de o vulnerabilitate determinată, generând efecte de insecuritate;

Amenințări - capacități, strategii, intenții, planuri ce potențiază un pericol la adresa infrastructurilor critice, materializate prin atitudini, gesturi, acte, fapte ce creează stări de dezechilibru ori instabilitate și generează stări de pericol, cu impact asupra securității naționale.

Stări de pericol - situații, întâmplări care pot pune în primejdie sau pot amenința existența sau integritatea infrastructurilor critice.

Agresiuni – atacuri, inclusiv armate care pun în primejdie existența, echilibrul sau integritatea infrastructurilor critice.

Infrastructura critică poate fi expusă diverselor tipuri de riscuri și amenințări, funcție de modul de manifestare a acestora.

Spectrul general al amenințărilor poate fi generat de evenimente naturale, erori tehnice, tehnologice și umane, acțiuni sau atacuri săvârșite cu intenție, precum și alte forme de manifestare care prin natura sau amploarea lor pot afecta infrastructurile critice.

Aceste evenimente și incidente au diverse cauze și pot provoca pagube semnificative sau distrage elementele de infrastructură care sunt vitale societății și populației în general. Datorită nivelului mare de dependență față de serviciile de infrastructură, societatea a devenit foarte vulnerabilă, atât din cauza dezastrelor și

riscurilor cât și în contextul unor importante interdependențe între diferite zone ale infrastructurii în cadrul sistemelor relevante.

După 11 septembrie 2001 principala amenințare asupra căreia se concentrează eforturile statelor pentru a-și dobândi și menține protecția și securitatea este reprezentată de terorismul internațional. Odată cu creșterea gradului de dependență a societății față de structurile sale de bază și a gradului de utilizare a tehnologiei moderne de către organizațiile teroriste, a crescut și necesitatea asigurării protecției infrastructurii critice împotriva atacurilor teroriste. În afara riscurilor rezultate în special din terorism, trebuie acordată atenție pagubelor semnificative ce pot apărea în urma dezastrelor naturale.

În România, infrastructura critică în diferite sectoare a fost afectată în mod special de fenomene meteorologice extreme. Este de așteptat ca, și în viitor, schimbările climaterice să adauge presiuni noi asupra infrastructurii critice chiar și în zonele cu climă temperată cum sunt cele din Europa Centrală.

O altă categorie de riscuri majore rezultă din afectarea sistemelor informatizate ale infrastructurilor critice ca urmare a producerii unor acte criminale, erori tehnice/umane, dezastre naturale sau deficiențe manageriale.

În acest context, sunt necesare demersuri suplimentare în domeniul protecției infrastructurilor critice pentru a asigura un grad înalt de securitate serviciilor vitale societății, care să vizeze:

- creșterea nivelului de comunicare și cooperare între autoritățile statului și cele din Uniunea Europeană, operatori economici și populație, luând în considerare și sensibilitatea anumitor categorii de informații;

- optimizarea cooperării între responsabilii în domeniul prevenirii și managementului situațiilor de criză;

- operaționalizarea parteneriatului public-privat în domeniul protecției infrastructurilor critice;

- creșterea potențialului de auto-protecție, auto-garantare a capacităților individuale sau instituționale afectate de disfuncționalități ori care pot compromite funcționarea infrastructurilor critice;

- prioritizarea nivelului de risc acceptat funcție de raportul cost/beneficiu determinat de probabilitatea de manifestare și impactul acestuia.

În ceea ce privește amenințările și evaluările asupra mediului actual de securitate s-au evidențiat principalele tipuri de astfel de evenimente care se pot manifesta pe teritoriul național:

- criminalitatea organizată *transfrontalieră*, în special a cărei escaladare poate fi potențată de creșterea rolului României în susținerea politicilor internaționale de contracarare a acestui fenomen;

- *hazarde naturale*, produse de fenomenele naturale;

- defecțiuni *tehnice*, sincope în funcționarea sistemelor/echipamentelor, în special, ca urmare a vechimii mari în exploatare și insuficienței activităților de mentenanță;

- erori/acțiuni *umane*, exploatarea deficitară/intruziunea neautorizată etc.

5. SCOP ȘI OBIECTIVE STRATEGICE

Scopul strategiei îl reprezintă asigurarea cadrului de dezvoltare a politicilor în domeniul protecției infrastructurilor critice și derivă din faptul că afectarea unei asemenea infrastructuri ar avea impact major și imediat asupra populației și ar submina, în mod grav, activitatea economico-socială națională, dar și în alte țări (în cazul infrastructurilor critice europene).

Motivația ține de amploarea efectelor negative/perturbațiilor în cazul distrugerii, degradării sau aducerii în stare de neîntrebuințare a infrastructurilor critice asupra bune desfășurări a activităților economice, comerciale și sociale, precum și de implicațiile majore în planul securității naționale, prin dezechilibrele produse pe termen scurt sau mediu.

Strategia vizează totodată, promovarea intereselor naționale și realizarea obiectivelor asumate în cadrul alianțelor la care România este parte.

Obiectivul fundamental al prezentei strategii îl reprezintă asigurarea coordonatelor pentru dezvoltarea continuă a capacităților naționale de protecție a infrastructurilor critice, precum și armonizarea cadrului normativ intern cu cel al Uniunii Europene și NATO în domeniu.

Pentru realizarea acestui obiectiv este necesară implicarea tuturor autorităților naționale cu atribuții în domeniu precum și a partenerilor din mediul privat, în formularea și implementarea ansamblului de măsuri structurale și procedurale care să asigure un cadru operațional integrat la nivel național pe linia identificării, desemnării și protecției infrastructurilor critice.

Obiectivele strategice:

1. Uniformizarea și aplicarea integrată a procedurilor de identificare, desemnare și protecție a infrastructurilor critice naționale și europene.
2. Configurarea și operaționalizarea sistemului național de avertizare timpurie prin integrarea tuturor rețelelor, capabilităților și extensiilor informațional-organizatorice existente.
3. Diminuarea nivelului de vulnerabilitate a infrastructurilor critice.
4. Dezvoltarea relațiilor de cooperare la nivel național, regional și internațional.

6. PRINCIPIILE REALIZĂRII PROTECȚIEI INFRASTRUCTURILOR CRITICE

Principiul subsidiarității: asigură luarea deciziilor cât mai aproape de cetățean precum și verificarea permanentă a necesității prevederii unor acțiuni la nivel național, în corelație cu posibilitățile existente în plan regional sau local.

Principiul complementarității: stabilirea unui cadru legislativ flexibil care să permită adoptarea de mijloace și metode racordate la specificul situației actuale. Acolo unde sunt deja implementate mecanisme și măsuri de asigurare a securității infrastructurii critice, acestea vor continua să funcționeze asigurându-se în același timp evaluarea și suplimentarea lor dacă situația impune.

Principiul confidențialității: Diseminarea informațiilor referitoare la protecția infrastructurilor critice se va realiza într-un cadru care să asigure încredere și confidențialitate, având în vedere faptul că anumite informații specifice pot fi folosite pentru a produce consecințe inacceptabile sau chiar incapacitarea elementelor de

infrastructură critică. Aceste informații vor fi clasificate iar accesul la acestea trebuie să respecte “necesitatea de a cunoaște”.

Principiul proporționalității: Măsurile de protecție vor fi proporționale cu nivelul de risc acceptat, întrucât nu toate infrastructurile pot fi protejate de toate amenințările. Prin aplicarea unor tehnici de management al riscului adecvate, atenția va fi concentrată asupra domeniilor cu potențialul de risc cel mai mare, ținând seama de amenințări, criticitate, raportul cost-beneficii, nivelul de securitate și protecție necesar și eficiența strategiilor disponibile.

Principiul cooperării între deținători: Toți deținătorii de infrastructură critică, proprietari, operatori sau administratori, inclusiv asociațiile industriale sau de afaceri și organismele de standardizare joacă un rol în protecția infrastructurilor critice. Toți deținătorii trebuie să coopereze și să contribuie la dezvoltarea și implementarea măsurilor de protecție a infrastructurilor critice în concordanță cu rolurile și responsabilitățile lor specifice. Autoritățile publice responsabile vor trebui să ofere conducere și coordonare în procesul de dezvoltare și implementare a unei abordări consistente la nivel național privind protecția infrastructurii critice în domeniile din responsabilitate. Proprietarii, operatorii și administratorii de infrastructuri critice vor fi implicați, atât la nivel național, cât și european.

Principiul securizării funcțiilor vitale: Prioritatea în adoptarea și implementarea măsurilor de protecție o vor constitui acele servicii, facilități sau activități care sunt sau ar putea fi necesare pentru a asigura un standard minim de trai și bunăstare a societății, și a căror degradare sau întrerupere a furnizării lor ca urmare a perturbării sau distrugerii sistemului fizic de bază, ar afecta semnificativ siguranța sau securitatea populației și funcționarea instituțiilor statului.

7. DIRECȚII DE ACȚIUNE, MODALITĂȚI DE REALIZARE ȘI REZULTATE AȘTEPTATE PE TERMEN SCURT ȘI MEDIU

Pentru realizarea obiectivelor stabilite efortul factorilor implicați în domeniu, trebuie să vizeze ridicarea gradului de protecție a infrastructurilor critice în România prin acțiuni care să vizeze:

- evidențierea tuturor riscurilor existente și anticipate concomitent cu identificarea elementelor și proceselor critice;
- reducerea disfuncționalităților ce pot afecta stabilitatea și funcționarea optimă a serviciilor esențiale având ca suport infrastructuri critice, prin aplicarea măsurilor pro-active în cadrul unui sistem eficient de management al riscurilor;
- creșterea gradului de expertiză în domeniu prin actualizarea permanentă a analizelor de risc, inclusiv prin evaluări comparative cu situații specifice manifestate pe teritoriul altor state, cu transpunerea acestor rezultate în standarde naționale;
- respectarea normelor de confidențialitate a datelor și informațiilor a căror diseminare neautorizată poate afecta protecția sistemelor de infrastructură critică.

Obiectivul strategic nr.1 - Uniformizarea și aplicarea integrată a procedurilor de identificare, desemnare și protecție a infrastructurilor critice naționale și europene.

Direcții de acțiune:

- 1.1.** Stabilirea criteriilor sectoriale și a pragurilor aferente acestora ținând seama de caracteristicile sectoarelor individuale ale infrastructurilor critice;
- 1.2.** Stabilirea pragurilor din cadrul criteriilor intersectoriale în funcție de gravitatea impactului perturbării sau al distrugerii unei anumite infrastructuri;
- 1.3.** Elaborarea unor metodologii comune pentru identificarea și clasificarea riscurilor, amenințărilor și punctelor vulnerabile legate de elementele de infrastructură;
- 1.4.** Identificarea și utilizarea de indicatori relevanți și racordați la necesități, cu grad sporit de aplicabilitate, în scopul decelării acelor categorii de infrastructuri ce implică măsuri de protecție;
- 1.5.** Efectuarea de evaluări pe coordonatele legislativ-instituțional, organizatoric-funcțional și aplicativ, care să asigure un cadru stabil și dinamic, cu potențial de mobilitate ridicat, de identificare și protecție a infrastructurilor critice.
- 1.6.** Creșterea gradului și dinamicii de angrenare a responsabililor de pe diverse paliere în parcurgerea etapelor/operațiunilor procesului de implementare corespunzătoare a cadrului normativ de identificare și protecție a infrastructurilor critice
- 1.7.** Identificarea eficientă a riscurilor, a amenințărilor și a punctelor vulnerabile în sectoarele specifice pe baza concluziilor analizelor de risc și a fundamentelor racordate la realitățile din teren și potențialului de sustenabilitate (implicații, efecte, resurse și capacitate de susținere), care să permită conturarea clară a pragurilor și criteriilor de selecție a infrastructurilor în vederea includerii în categoria celor critice.
- 1.8.** Crearea cadrului unitar de evaluare a riscurilor, stabilire a necesităților reale de protecție și, respectiv, a măsurilor de intervenție preventivă și/sau reacție ori limitare a efectelor producerii unor stări de pericol în planul stabilității și securității.

Obiectivul strategic nr. 2 - Configurarea și operaționalizarea sistemului național de avertizare timpurie prin integrarea tuturor rețelelor, capabilităților și extensiilor informațional-organizatorice existente.

Direcții de acțiune:

- 2.1.** Operaționalizarea punctelor de contact între proprietarii/operatorii/administratorii de infrastructuri critice europene și autoritatea competentă a statului membru prin desemnarea ofițerilor de legătură pentru securitate.
- 2.2.** Realizarea unui flux informațional de expertiză/schimburi de bune practici (uniform și eficient), concomitent cu dezvoltarea capacității de adaptare a strategiilor de protecție a infrastructurilor critice, în raport cu evoluțiile formelor de manifestare a factorilor de risc de nivel național și macro-regional.
- 2.3.** Punerea în aplicare la nivel național a unui mecanism de comunicare adecvat între autoritățile naționale responsabile și ofițerii de legătură pentru securitate sau echivalenții acestora în scopul eficientizării schimbului de informații relevante privind riscurile și amenințările identificate în legătură cu infrastructurile critice respective.

- 2.4. Inițierea și coordonarea adecvată a unor activități de cercetare științifică în parteneriat public-privat în scopul identificării unor metode de determinare și analiză a riscurilor, vulnerabilităților și măsurilor necesare realizării protecției infrastructurilor critice.
- 2.5. Elaborarea unor aplicații informatice de modelare și simulare a funcționării și stabilire a interdependențelor infrastructurilor critice, în scopul realizării unui model de proces decizional, reducerii vulnerabilităților și creșterii capacității de reziliență a populației/societății/instituțiilor statului la nivel local, regional, național și internațional.

Obiectivul strategic nr. 3 - Diminuarea nivelului de vulnerabilitate a infrastructurilor critice.

Direcții de acțiune:

- 2.6. Revizuirea standardelor de calitate, adaptarea mecanismelor de protecție, identificarea și contracararea pericolelor, ridicarea nivelurilor de redundanță, creșterea gradului de modularitate.
- 2.7. Eficientizarea activităților și acțiunilor prin eliminarea birocrăției excesive, imixtiunilor în fluxul normal de informații și decizie, scurgerilor de informații, consumului nejustificat de resurse, disipării răspunderii în cazul producerii unor incidente.
- 2.8. Elaborarea planurilor de securitate ale operatorilor pentru fiecare infrastructură critică desemnată, identificarea elementelor de infrastructură critică și soluțiilor de securitate existente sau puse în aplicare pentru protecția acestora.
- 2.9. Realizarea unor „bănci de date” care să permită colectarea și prelucrarea datelor specifice domeniului infrastructurilor critice, precum și a studiilor de caz, manualelor de bune practici și lecțiilor învățate.
- 2.10. Evaluarea necesităților de îmbunătățire a sistemelor de protecție a infrastructurilor critice, în scopul de a contribui la protecția persoanelor, bunurilor și mediului înconjurător.
- 2.11. Realizarea parteneriatului dedicat între proprietarii/administratorii/operatorii infrastructurilor critice, Guvern și societate pentru managementul eficient al riscurilor și crearea unor capacități care să asigure adaptabilitatea și răspunsul la crize în cazul perturbării sau distrugerii infrastructurilor critice.

Obiectivul strategic nr.4 - Dezvoltarea relațiilor de cooperare la nivel național, regional și internațional

Direcții de acțiune:

- 2.12. Dezvoltarea cooperării la nivel național și internațional în scopul realizării schimbului de date și informații cu privire la procesul de identificare a infrastructurilor critice europene
- 2.13. Crearea mecanismelor de cooperare inter-instituțională pentru protecția infrastructurilor critice prin cooptarea reprezentanților desemnați de către autoritățile publice responsabile nominalizate în hotărârea de Guvern care transpune în legislația națională prevederile Directivei 2008/114/EC;

- 2.14.** Realizarea cooperării inter-instituționale și constituirea unor grupuri de lucru la nivel de experți pentru identificarea soluțiilor optime de realizare a protecției elementelor de infrastructură și pentru stabilirea modalităților de intervenție.
- 2.15.** Asigurarea interoperabilității și îmbunătățirea comunicării inter-instituționale și cu Statele Membre prin stabilirea unor calendare de întâlniri în formate bilaterale, pe domenii specifice sau în cadrul unor forumuri tematice.
- 2.16.** Implementarea măsurilor legislative și operaționale ce decurg (pe linia protecției infrastructurilor critice) din calitatea de membru al Uniunii Europene și al Alianței Nord-Atlantice, responsabilitate ce derivă inclusiv din perspectiva participării la asigurarea climatului de stabilitate și securitate regională.
- 2.17.** Consolidarea cooperării cu statele vecine, în vederea identificării acelor componente de infrastructuri ce pot fi incluse în categoria infrastructurilor critice europene și inițierea demersurilor ce se impun pentru asigurarea capacității de protecție a acestora în raport cu cerințele de securitate naționale și internaționale.
- 2.18.** Îmbunătățirea și dezvoltarea dialogului între toate structurile cu atribuții și responsabilități în domeniu, realizarea coeziunii în cadrul parteneriatului public-privat sub auspiciile încrederii și cooperării.

Transpunerea în realitate a acestor deziderate presupune intensificarea dialogului în format partenerial public-privat, cu responsabilizarea tuturor participanților asupra necesității configurării unui climat de coeziune în planul măsurilor ce se impun a fi adoptate (cu relevarea elementelor de risc și implicațiilor de ordin economico-social ce decurg din manifestarea acestora) și capacității de răspuns/aplicabilitate în planul protecției infrastructurilor critice.

La stabilirea acțiunilor necesare îndeplinirii direcțiilor de acțiune propuse se va avea în vedere conjugarea efortului pe următoarele coordonate:

- prevenire, diminuare și limitare a efectelor:
 - anticiparea vulnerabilităților și riscurilor;
 - pregătirea și planificarea continuă;
 - evaluarea, prin metode comprehensive și pro-active, a factorilor de risc, cu adoptarea managementului de risc și strategiei de gestionare a crizelor.
- răspuns/intervenție:
 - dezvoltarea unei capacități adecvate de răspuns la nivelul tuturor structurilor ce ar putea fi afectate, prin proiectarea unor măsuri de intervenție în situații de urgență (inclusiv de protecție fizică) și de management de criză;
 - exerciții și bune practici care să ofere un maxim de eficiență și flexibilitate față de orice provocare.
- sustenabilitate:
 - analize de risc (indiferent de elementul de cauzalitate) care să confere suportul adaptării permanente la evoluțiile caracteristicilor de risc și standardelor de protecție a infrastructurilor critice;
 - corelarea resurselor cu necesitățile de identificare timpurie și prevenție/contracurare a riscurilor.

8. IMPLICAȚII FINANCIARE

Activitatea de protecție a infrastructurilor critice presupune un efort conjugat și multidisciplinar în planul resurselor umane și materiale ce vor fi alocate conform competențelor în domeniu de către autoritățile publice responsabile și proprietarii/administratorii/operatorii de infrastructuri critice.

Optimizarea sistemului de asigurare a resurselor pentru protecția infrastructurilor critice ar putea presupune o mărire a ponderii componentelor informaționale, generată atât de creșterea relevanței acestora în toate domeniile sociale cât și ca urmare a diversificării amenințărilor care vizează acest domeniu.

9. PROCEDURI ȘI MECANISME DE IMPLEMENTARE, MONITORIZARE ȘI EVALUARE

În adoptarea procedurilor de implementare, monitorizare și evaluare, se vor avea în vedere următoarele coordonate:

- legislative - adoptarea cadrului normativ specific în raport de delimitările, atribuțiile și competențele ce revin instituțiilor implicate ce acționează în domeniul protecției infrastructurilor critice;
- instituționale - dezvoltarea capacității de a elabora, implementa, monitoriza și coordona aplicarea obiectivelor specifice;
- umane - dezvoltarea și formarea profesională, prin:
 - a profesionalizarea resurselor umane angrenate în procesul de identificare și protecție a infrastructurilor critice;
 - stabilirea „nișelor” formative ce pot reprezenta oportunități de specializare în plan european, ceea ce poate plasa România în poziția de furnizor de pregătire în domeniu.
- parteneriale în format public – privat – care să asigure armonizarea măsurilor la nivel național, schimbul de expertiză și dezvoltarea cercetării și inovației în domeniu;

Implementarea, monitorizarea și evaluarea obiectivelor strategiei se vor realiza prin **Planul de acțiune**, elaborat, la nivelul Centrului de coordonare a protecției infrastructurilor critice constituit în cadrul Ministerului Administrației și Internelor, pe baza propunerilor și cu consultarea instituțiilor cu atribuții în domeniu, urmând ca în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei Strategii, să fie avizat în cadrul Grupului de lucru inter-instituțional pentru protecția infrastructurilor critice. Revizuirea se va realiza anual, sau ori de câte ori va fi necesar.

Pentru cuantificarea performanțelor vor fi utilizate criteriile naționale precum și tehnicile de evaluare stabilite la nivelul tuturor Statelor Membre ale Uniunii Europene.

Esențială pentru activitatea de monitorizare a protecției infrastructurilor critice pe termen scurt și mediu este punerea în aplicare la nivel național a unui mecanism de comunicare adecvat între autoritățile naționale responsabile și ofițerii de legătură pentru securitate sau echivalenții acestora, în scopul realizării schimbului de informații relevante privind riscurile și amenințările identificate în legătură cu infrastructurile critice respective.